

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 30 listopada 2020 r.

ZP-KNPS.431.6.16.2020.USZ

Pan
Piotr Janik
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej
w Rui

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 15-17 września 2020 r., na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1876), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 rozporządzenia z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543 ze zm.) zespół kontrolerów: Urszula Szczeblowska – starszy inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu, Agnieszka Kukuryka-Szymuś – inspektor wojewódzki, kontroler, przeprowadził kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rui, 59-243 Ruja, z zakresu realizacji zadań wynikających z ustawy, w szczególności zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z wymaganymi kwalifikacjami, jak również zapisów art. 17 ust. 1, art. 17 ust. 2, art. 18 ust. 1 i zadań wynikających z art. 110 ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia 15 września 2020 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 16 czerwca 2020 r. przez Wicewojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na II półrocze 2020 r.

Jednostką kieruje Pan Piotr Janik zatrudniony na stanowisku Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rui od dnia 4 kwietnia 2018 r.

Pan Piotr Janik ponosi odpowiedzialność za realizowane zadania w okresie objętym kontrolą.

Podpisany w dniu 23 października 2020 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie z nieprawidłowościami działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rui w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej oraz realizacji zadań wynikających z ustawy.

Ustalono, że Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 14, 16, 17, 18, 19 i 20 ustawy, które dotyczą:

- opracowywania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych (pkt 1),
- sporządzania zgodnie z art. 16a oceny w zakresie pomocy społecznej (pkt 2),
- udzielania schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych (pkt 5),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego (pkt 6),
- świadczenia pracy socjalnej (pkt 10),
- organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 11),
- dożywiania dzieci (pkt 14),
- kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu (pkt 16),
- sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywania jej właściwemu wojewodzie w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (pkt 17),
- utworzenia i utrzymywania ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienia środków na wynagrodzenie pracowników (pkt 18),
- przyznawania i wypłacania zasiłków stałych (pkt 19),
- opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 20).

Zadania z art. 17 ust. 1 pkt 7, 8, 9, 15 i 16a ustawy nie były realizowane, bowiem w okresie objętym kontrolą nie wystąpiły potrzeby w zakresie:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 7),
- przyznawania zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego (pkt 8),
- opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem bądź rodzeństwem (pkt 9),
- sprawienia pogrzebu, w tym osobom bezdomnym (pkt 15),
- pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (pkt 16a).

Gmina Ruja nie prowadzi i nie zapewnia miejsc w mieszkaniach chronionych. Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy m.in. prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych. Brak mieszkania chronionego oznacza, iż ograniczone są możliwości udzielania pomocy zapewniającej osobom przygotowanie do prowadzenia samodzielnego życia w społeczeństwie lub/i mogącej zastąpić pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę.

Kierownik Ośrodka wyjaśnił, że żaden z mieszkańców Gminy nie złożył wniosku o przydział takiego lokalu, zatem nie było konieczności nawiązania współpracy ze stowarzyszeniami (fundacjami) świadczącymi tę formę pomocy na rzecz społeczności lokalnej. Na taką ewentualność Wójt Gminy Ruja ma wyodrębnione środki finansowe w budżecie jednostki. Na terenie Gminy Ruja w związku z decyzją Wójta Gminy utworzone zostało (jako doraźna forma pomocy) mieszkanie wsparcia. Kieruje się do niego osoby wymagające udzielenia natychmiastowego wsparcia poprzez umieszczenie w innym miejscu zamieszkania od zajmowanego.

Ustalono również, że Kierownik Ośrodka posiada upoważnienie do wydawania decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 4 i 5 ustawy, które dotyczą:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych specjalnych (pkt 1),
- podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych (pkt 4),
- współpracy z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (pkt 5).

Gmina nie realizuje natomiast zadania z art. 17 ust. 2 pkt 2 ustawy, bowiem w okresie objętym kontrolą nie wystąpiły zgłoszenia w zakresie przyznawania i wypłacania pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze.

Gmina Ruja nie prowadzi domów pomocy społecznej i ośrodków wsparcia o zasięgu gminnym (zadanie z art. 17 ust. 2 pkt 3 ustawy). Osoby wymagające umieszczenia w domu pomocy społecznej kierowane są do powiatowego domu pomocy społecznej znajdującego się na terenie Gminy Ruja lub do innych placówek, właściwego typu jak najbliżej miejsca zamieszkania tych osób. Ośrodek nie udzielał pomocy w formie skierowania do ośrodka wsparcia z uwagi na brak wniosków w przedmiotowej sprawie. Kierownik Ośrodka wyjaśnił, że ściśle współpracuje z Dyrektorem PCPR w Legnicy i w sytuacji zaistnienia takiej potrzeby osoby będą kierowane m.in. do Ośrodka Wsparcia Osób Dotkniętych Przemocą „Lepsze Jutro” w Legnicy – gdzie mieszkańcy Gminy mają możliwość uzyskania pomocy w sytuacjach kryzysu i przemocy domowej.

Zadanie dotyczące opracowania i realizacji projektów socjalnych (art. 17 ust. 2 pkt 3a) w okresie objętym kontrolą nie było realizowane, jednakże Ośrodek współorganizował (przy wykorzystaniu środków finansowych pochodzących z GKRPA w Rui) projekty socjalne, określone kierunkami działań przy realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016 – 2025.

W trakcie kontroli ustalono, że Gmina Ruja realizuje zadania z art. 18 ust. 1 pkt 6 i 9 ustawy, które dotyczą:

- realizacji zadań wynikających z rządowego programu pomocy społecznej, mające na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia (pkt 6),
- wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki (pkt 9).

Gmina nie realizuje zadań wynikających z art. 18 ust. 1 pkt 3, 4, 5, 7 i 8 bowiem w okresie objętym kontrolą nie wystąpiły potrzeby w zakresie:

- organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną (pkt 4),
- prowadzenia i rozwoju infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 5),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a (pkt 7),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia oraz zapewnienia posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (pkt 8).

W Gminie Ruja realizowane było zadanie wskazane w art. 110 ust. 4 ustawy dotyczące koordynacji realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Zadanie wskazane w art. 110 ust. 5 ustawy, dotyczące wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców nie było realizowane, jednakże osobom zgłaszającym się do Ośrodka pracownicy socjalni udzielali wszelkich informacji w tym zakresie. W okresie objętym kontrolą Ośrodek skierował łącznie 33 wnioski o ustalenie niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności (ust. 6). Ponadto Pracownicy socjalni osobom zainteresowanym udostępniali druki i udzielali stosownych informacji.

Kierownik GOPS w Rui składał Radzie Gminy coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka oraz przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej (art. 110 ust. 9 ustawy).

Kierownik GOPS w Rui spełnia odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy, tj. posiada wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku spełniają wymogi odnośnie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 116 i 156 ww. ustawy.

W okresie objętym kontrolą dodatek do wynagrodzenia 250 zł, wynikający z art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej, otrzymywali wszyscy pracownicy socjalni realizujący pracę socjalną w środowisku. W aktach personalnych tych pracowników Ośrodka znajdują się stosowne dokumenty potwierdzające przyznanie tego dodatku oraz podpisane zakresy czynności.

Średnie miesięczne wynagrodzenie zasadnicze brutto w przeliczeniu na etaty w województwie dolnośląskim (wg stanu na dzień 30 kwietnia 2019 r.) na stanowisku pracownika socjalnego wynosiło 2 899,60 zł.

W GOPS w Rui wysokość wynagrodzenia osób zatrudnionych na stanowisku pracownika socjalnego była na poziomie niższym niż średnie wynagrodzenie na tym etacie w ośrodkach pomocy społecznej województwa dolnośląskiego.

Zgodnie z przepisami ustawy utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, także w zakresie wynagrodzenia pracowników, należy do zadań własnych gminy. W związku z ciągłym przeobrażaniem zawodu pracownika socjalnego z uwagi na czynniki społeczne, ekonomiczne i demograficzne oraz dużym obciążeniem psychicznym, jak i szeregiem trudności i zagrożeń z jakimi na co dzień spotykają się pracownicy socjalni ich praca powinna być należycie wynagradzana, uwzględniając jej specyfikę oraz rozszerzające się zakresy obowiązków.

Rejon działania kontrolowanej jednostki obejmuje Gminę Ruja zamieszkałą przez 2 574 mieszkańców, w tym 143 rodziny i osoby samotnie gospodarujące objęte pracą socjalną (stan na dzień 31.12.2019 r.) i 2 548 mieszkańców, w tym 93 rodziny i osoby samotnie gospodarujące objęte pracą socjalną (stan na dzień 31.08.2020 r.). W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej na dzień kontroli zatrudnionych było 2 pracowników socjalnych (2 etaty) realizujących pracę socjalną w środowisku.

Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej ośrodek pomocy społecznej powinien zatrudniać pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy, w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy

na 2 000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

Art. 110 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej stanowi, że „Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych”.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rui nie spełnia powyższego wskaźnika.

W sprawach dotyczących udzielania schronienia osobom tego pozbawionym stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W okresie objętym kontrolą Ośrodek pokrywał koszty pobytu osób w Schronisku Św. Brata Alberta dla Samotnych Mężczyzn w Szczodrem, z którym Gmina Ruja, nie zawarła umowy na zakup usługi udzielenia tymczasowego schronienia w odpowiedniej formie.

Zgodnie z art. 48a ustawy o pomocy społecznej wojewoda prowadzi rejestr miejsc, w których gmina udziela tymczasowego schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych, schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, noclegowniach oraz ogrzewalniach (ust. 11). Zgłoszenia do rejestru dokonuje gmina prowadząca placówkę, zlecająca na podstawie art. 25 ust. 1 zadanie prowadzenia placówki lub, która zawarła umowę z podmiotem niepublicznym na zakup usługi udzielenia tymczasowego schronienia w odpowiedniej formie, w placówce prowadzonej przez podmiot niepubliczny (ust. 11b).

2. Ocena realizacji działań ustalonych w zawartych kontraktach socjalnych z osobami przed skierowaniem do Schroniska została sporządzona przez pracownika socjalnego po upływie wyznaczonego w nim terminu, dotyczy to następujących spraw:
  - ██████████ kontrakt zawarty w dniu 25.09.2019 r., wskazano termin oceny na dzień 31.12.2019 r. – ocena została przeprowadzona w dniu 14.02.2020 r.,
  - ██████████ kontrakt zawarty w dniu 30.08.2019 r., wskazano termin oceny na dzień 31.10.2019 r. – ocena została przeprowadzona w dniu 14.01.2020 r.

Zgodnie ze wzorem formularza kontraktu socjalnego stanowiącego załącznik do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 listopada 2010 r.

w sprawie wzoru kontraktu socjalnego (Dz. U. z 2010 r., Nr 218, poz. 1439), w kontrakcie winna być zawarta data oceny realizacji działań oraz ocena zarówno realizacji działań ustalonych w kontrakcie jak i zmian wprowadzonych do kontraktu.

W sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W aktach sprawy ██████████ znajdowała się decyzja administracyjna Nr OPS.4102.16.2020 z dnia 3.02.2020 r., której odbiór nie został potwierdzony przez Stronę (w dokumentacji sprawy brak poświadczenia doręczenia Stronie tej decyzji).

Właściwe doręczenie decyzji ma kluczowe znaczenie dla jej wykonania. Czynności materialno-techniczne doręczenia są sformalizowane ze względu na konieczność ścisłego określenia faktów powodujących skutek prawny. Ścisłe przestrzeganie tych wymagań formalnych należy do obowiązków organu administracyjnego, albowiem od skuteczności doręczenia zależą w wielu przypadkach uprawnienia procesowe i materialno-prawne stron.

Przepisy art. 39 i następane k.p.a., regulujące kwestie doręczeń w postępowaniu administracyjnym, nie mają w żadnym stopniu charakteru uznaniowego, są to przepisy bezwzględnie obowiązujące. Obowiązek dysponowania przez organ dokumentem potwierdzającym odbiór aktu jest jasno i jednoznacznie sformułowany. Art. 40 k.p.a. w § 1 stanowi, iż pisma doręcza się stronie, a gdy strona działa przez przedstawiciela - temu przedstawicielowi. Adresatem doręczeń jest, zatem strona. Nie ma przy tym znaczenia, czy stroną jest osoba fizyczna, osoba prawna czy jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, a także, czy postępowanie zostało wszczęte na żądanie strony, czy z urzędu.

Decyzje administracyjne należy doręczać za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. W przypadku doręczania korespondencji przez pracowników należy dopilnować, aby odbierający potwierdził doręczenie mu pisma swym podpisem, ze wskazaniem daty doręczenia.

W sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków celowych stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W sprawie ██████████ wszczętej na wniosek Strony z dnia 18.02.2019 r., a zakończonej decyzją Nr GOPS.4103.14.2019 z dnia 15.03.2019 r. ustalono, że dochód osoby ubiegającej się o pomoc za miesiąc styczeń 2019 r. wyniósł 0,00 zł. Z akt sprawy

wynika jednak, że Strona w miesiącu styczniu 2019 r. pobrała zasiłek stały w wysokości 645,00 zł, do którego miała ustalone prawo decyzją Nr GOPS.4101.27.2018 z dnia 1.10.2018 r. Dochód [REDAKTOWANE] nie był dochodem utraconym, ponieważ w dniu ustalenia prawa do zasiłku celowego Strona miała ustalone prawo do zasiłku stałego od dnia 1.02.2019 r. Nieuwzględniona w sprawie kwota zasiłku stałego nie miała jednakże wpływu na prawo strony do świadczenia.

Zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy za dochód uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania (...).

W sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W sprawie [REDAKTOWANE] odbiór decyzji Nr GOPS.4105.4.2019 z dnia 4.09.2019 r. został pokwitowany przez Stronę bez wskazania daty jej odbioru.

Analogicznie jak w sprawie zasiłku okresowego decyzje administracyjne należy doręczać za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. W przypadku doręczania korespondencji przez pracowników należy dopilnować, aby odbierający potwierdził doręczenie mu pisma swym podpisem, ze wskazaniem daty doręczenia.

W sprawach dotyczących przyznawania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. We wszystkich podlegających kontroli sprawach w wydanych decyzjach administracyjnych błędnie wskazano oznaczenie organu wydającego decyzję. Na każdej z wydanych decyzji widniała pieczęć Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rui zamiast pieczęć Wójta Gminy Ruja.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 24 sierpnia 2004 r. (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1398 ze zm.) dokumentem potwierdzającym prawo do świadczeń opieki zdrowotnej świadczeniobiorcy (...) jest decyzja wójta (burmistrza, prezydenta) gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy, potwierdzająca to prawo.

W sprawach dotyczących organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawie ██████████ zakończonej decyzją Nr GOPS.4122.1.2019 z dnia 3.01.2019 r. błędnie naliczono odpłatność Strony za 1 godzinę usług. Koszt 1 godziny usług ustalono w wysokości 8,80 zł, tj. 40% z kwoty 22,00 zł. Powyższe nie było prawidłowe, ponieważ zgodnie z obowiązującą na dzień wydania decyzji, tj. na dzień 3.01.2019 r. Uchwałą Nr XIV/95/2016 z dnia 4 października 2016 r. ze zmianami wprowadzonymi Uchwałą Nr XVI/114/2016 z dnia 19 grudnia 2016 r. pełna odpłatność za jedną godzinę usług wynosiła 20,00 zł, co w świetle ustalonej przez organ sytuacji dochodowej ██████████ daje odpłatność w wysokości 8,00 zł za jedną godzinę (40% z kwoty 20,00 zł). Powyższa sytuacja nie miała jednak wpływu na zobowiązania Strony względem GOPS, gdyż Strona z uwagi na trudną sytuację została zwolniona w całości z ponoszenia odpłatności za przyznane jej usługi opiekuńcze.

Zgodnie z art. 50 ust. 6 ustawy, Rada Gminy określa w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

2. W ww. sprawie zakończonej decyzją Nr GOPS.4122.2.2019 z dnia 1.07.2019 r. nie dokonano zmiany decyzji w zakresie odpłatności Strony za usługi opiekuńcze od dnia 1.11.2019 r., po zmianie jej sytuacji dochodowej. Z przedłożonych akt sprawy wynika, że Prezes KRUS decyzją GE/03299879-2/20 z dnia 8.10.2020 r. przyznał ██████████ od dnia 1.10.2019 r. świadczenie uzupełniające w wysokości 370,67 zł, którego wypłata zgodnie z zapisem zawartym w decyzji nastąpiła w dniu 9.10.2019 r. przekazem pocztowym. W związku z powyższym nastąpiła zmiana sytuacji dochodowej Strony przekraczająca 10% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, tj. przekraczająca 70,10 zł. Powyższe nie miało wpływu na wysokość zobowiązań Strony wobec Ośrodka, ponieważ z uwagi na jej sytuację została zwolniona w całości z ponoszenia odpłatności.

Art. 106 ust. 3b wskazuje, że zmiana dochodu osoby samotnie gospodarującej lub rodziny w okresie ponoszenia odpłatności za świadczenie niepieniężne nie wpływa na wysokość tej odpłatności, jeżeli kwota zmiany nie przekroczyła 10% odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. Należało, zatem w świetle art. 106 ust. 5, w związku z art. 106 ust.

3b dokonać zmiany decyzji ustalającej odpłatność Strony za 1 godzinę usług opiekuńczych. Przywołany przepis prawa stanowi, że decyzję administracyjną zmienia się lub uchyla na niekorzyść strony bez jej zgody w przypadku zmiany przepisów prawa, zmiany sytuacji dochodowej lub osobistej strony, pobrania nienależnego świadczenia (...).

W sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania zasiłków stałych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawie [REDAKTOWANE] odbiór decyzji z dnia 28.05.2019 r. Nr GOPS.4101.8.2018/2019 został pokwitowany przez Stronę bez wskazania daty jej odbioru, a w przypadku decyzji Nr GOPS.414.1.2020 z dnia 10.02.2020 r. w aktach sprawy stwierdzono brak poświadczenia doręczenia jej Stronie.

Analogicznie jak w sprawie zasiłku okresowego, zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego decyzje administracyjne należy doręczać za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. W przypadku doręczania korespondencji przez pracowników należy dopilnować, aby odbierający potwierdził doręczenie mu pisma swym podpisem, ze wskazaniem daty doręczenia.

2. W tej samej sprawie [REDAKTOWANE] decyzją z dnia 10.02.2020 r. Nr GOPS.4101.4.2020 zmieniono okres przyznania zasiłku stałego w związku z pobytem Strony w zakładzie karnym wskazując, że świadczenie nie przysługuje od dnia 22.12.2019 r. do 19.01.2020 r., zamiast od dnia 22.12.2019 r. do dnia 18.01.2020 r. pomimo przedłożonego przez Stronę zaświadczenia potwierdzającego jej pobyt w zakładzie karnym od dnia 22.12.2019 r. do 19.01.2020 r. Wysokość należnego ww. zasiłku stałego w tym okresie ustalona jednak została prawidłowo.

Zgodnie z art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznaje się i wypłaca za okres miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją. W przypadku, gdy uprawnienie do świadczenia nie obejmuje pełnego miesiąca, świadczenie przyznaje się za niepełny miesiąc (...). Osobie odbywającej karę pozbawienia wolności nie przysługuje prawo do świadczeń pomocy społecznej, z zastrzeżeniem ust. 1a (art.13 ust. 1 ustawy).

W sprawach dotyczących przyznawania i wypłacania specjalnych zasiłków celowych stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W sprawie [REDAKTOWANO] odbiór decyzji Nr GOPS.4103.28.2019 z dnia 19.08.2019 r. oraz w sprawie [REDAKTOWANO] odbiór decyzji Nr GOPS.4103.11.2019 z dnia 20.02.2019 r., Nr GOPS.4103.17.2019 z dnia 17.04.2019 r. i Nr GOPS.4103.21.2019 z dnia 13.06.2019 r. został pokwitowany przez Strony bez wskazania daty jej odbioru.

Analogicznie jak w sprawie zasiłku okresowego, zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego, zasiłków stałych decyzje administracyjne należy doręczać za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. W przypadku doręczania korespondencji przez pracowników należy dopilnować, aby odbierający potwierdził doręczenie mu pisma swym podpisem, ze wskazaniem daty doręczenia.

W sprawach dotyczących przyznawania dożywiania osobom dorosłym stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W sprawie [REDAKTOWANO] odbiór decyzji Nr GOPS.4106.11.2019 z dnia 6.03.2019 r. został pokwitowany przez Stronę bez wskazania daty jej odbioru.

Analogicznie jak w sprawie zasiłku okresowego, zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego, zasiłków stałych, specjalnych zasiłków celowych decyzje administracyjne należy doręczać za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. W przypadku doręczania korespondencji przez pracowników należy dopilnować, aby odbierający potwierdził doręczenie mu pisma swym podpisem, ze wskazaniem daty doręczenia.

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono nieprawidłowości:

- a) brak spełnienia wskaźnika zatrudnienia pracowników socjalnych zgodnie z art. 110 ust. 12 ustawy,
- b) brak prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach chronionych,
- c) kierowanie osób bezdomnych do placówek, których Gmina nie prowadziła, nie zleciła ich prowadzenia oraz z którymi nie zawarła umów na zakup usługi udzielenia tymczasowego schronienia,

- d) nieterminowo sporządzane oceny realizacji kontraktów socjalnych zawartych z osobami bezdomnymi,
- e) brak poświadczenia doręczenia stronie decyzji administracyjnej przyznającej zasiłek okresowy i zasiłek stały, w sprawach dotyczących przyznawania zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego, zasiłku stałego, specjalnych zasiłków celowych oraz dożywiania osób dorosłych brak wskazania daty pokwitowania odbioru decyzji przez strony,
- f) nieprawidłowe ustalenie dochodu osoby przed przyznaniem jej zasiłku celowego,
- g) błędne wskazanie organu administracji publicznej we wszystkich sprawdzonych decyzjach administracyjnych potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej,
- h) błędne ustalenie odpłatności strony za 1 godzinę usług opiekuńczych,
- i) brak zmiany decyzji ustalającej odpłatność Strony za 1 godzinę usług opiekuńczych w związku ze zmianą jej dochodu o kwotę większą niż 10% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej,
- j) błędne wskazanie okresu uprawnienia do zasiłku stałego osobie odbywającej karę pozbawienia wolności.

Wobec stwierdzonych nieprawidłowości wydaje się zalecenia pokontrolne:

1. Uregulować kwestię zatrudnienia pracowników socjalnych tak, aby Ośrodek zatrudniał w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.
Podstawa prawna: art. 110 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1876).
Termin wykonania: do 31 marca 2021 r.
2. Podjąć działania zmierzające do uregulowania kwestii realizacji zadania własnego gminy o charakterze obowiązkowym dotyczącego prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach chronionych.
Podstawa prawna: art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1876).
Termin wykonania: 31.07.2021 r.
3. Zapewniać miejsca tymczasowego schronienia osobom bezdomnym w placówkach, z którymi Gmina Ruja zawarła umowę na zakup usługi udzielenia tymczasowego schronienia w odpowiedniej formie.
Podstawa prawna: art. 48a ust. 11b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1876).

Termin wykonania: na bieżąco.

4. Kontrakty socjalne, a w szczególności ocenę jego realizacji sporządzać zgodnie ze wzorem formularza stanowiącym załącznik do rozporządzenia w sprawie kontraktu socjalnego.

Podstawa prawna: rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 listopada 2010 r. w sprawie wzoru kontraktu socjalnego (Dz. U. z 2010 r., Nr 218, poz. 1439).

5. Decyzje administracyjne doręczać stronom za pokwitowaniem przez operatora pocztowego, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy, a gdy strona działa przez przedstawiciela – temu przedstawicielowi.

W przypadku doręczania pism w lokalu organu administracji publicznej lub przez pracowników dopilnować, aby odbierający pismo potwierdzał doręczenie mu pism swym podpisem ze wskazaniem daty doręczenia.

Podstawa prawna: art. 39, art. 40, art. 42 § 2, art. 46 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 256 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

6. Za dochód przyjmować sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania (...).

Podstawa prawna: art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1876).

Termin wykonania: na bieżąco.

7. W decyzjach administracyjnych potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej wskazywać Wójta Gminy Ruja, jako organ rozstrzygający sprawę.

Podstawa prawna: art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1398 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

8. Odpłatność strony za usługi opiekuńcze ustalać w wysokości określonej w obowiązującej uchwale w sprawie ustalania szczegółowych warunków odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Podstawa prawna: art. 50 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1876).

Termin wykonania: na bieżąco.

9. Zmiany decyzji w zakresie odpłatności za świadczenia niepieniężne z pomocy społecznej (usługi opiekuńcze) dokonywać gdy kwota zmiany dochodu osoby samotnie gospodarującej lub rodziny przekroczy 10% odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. Podstawa prawna: art. 106 ust. 3b ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1876).

Termin wykonania: na bieżąco.

10. Prawidłowo ustalać okres uprawnienia do zasiłku stałego w przypadku osoby odbywającej karę pozbawienia wolności.

Podstawa prawna: art. 13 ust. 1, art. 106 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1876).

Termin wykonania: na bieżąco.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1876) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWÓDZKI DOLNOŚLĄSKI
[Podpis]
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

- Otrzymują:
1. Wójt Gminy Ruja
2. a/a

KIEROWNIK WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

[Podpis]
Ewelina Zysant

